

PB inbreng 1^e termijn Begroting 2024

In een wereld waarin op verschillende plaatsen oorlog wordt gevoerd voelt het wrang aan om hier vanmiddag over de begroting 2024 te spreken, wetende dat elders in de wereld dagelijks vele onschuldige burgers sterven. De verschillende oorlogen hebben tevens gezorgd voor de nodige economische tegenwind in Nederland waarbij de hoge energieprijzen een hele sterke inflatie hebben veroorzaakt met extreme prijsstijgingen tot gevolg. Voor de zwaksten in onze samenleving is dit dan ook een hele moeilijke periode. Het is dan ook niet verwonderlijk dat bestaanszekerheid één van de belangrijkste thema's is van de aankomende landelijke verkiezingen.

Bestaanszekerheid is ook een thema wat speelt voor de burgers van beek, wetende dat er vele Beekse burgers wonen in slecht geïsoleerde huur woningen met een laag inkomen. Voor Progressief Beek is het onbegrijpelijk dat er nog steeds vele Beekse huishoudens zijn die geen gebruik hebben gemaakt van de energiemaatregelen. Hebben wij wel de juiste middelen ingezet en wat zijn de gevolgen hiervan voor deze huishoudens?

Toen ik in 2013 politiek actief werd, behoorde de gemeente Beek tot de 10 beste gemeentes van het land. Als je nu naar het financiële huishoudboekje kijkt van de gemeente Beek is al snel duidelijk dat deze situatie voorbij is. Met een structureel begrotingssaldo van € 18.500 op een totale begroting van 51,7 miljoen euro is dit feitelijk niets.

Er zit dus geen enkele rek in deze begroting om een tegenvaller op te kunnen vangen. Middels de unaniem aangenomen motie Resultaat op begroting hebben wij getracht om meer lucht in de begroting te krijgen teneinde tegenvallers te kunnen opvangen. Negatieve resultaten hebben direct effect op de algemene reserve en daarmee op het weerstandsvermogen van de gemeente.

In het voorjaar hebben wij als Raad ingestemd met een overheveling van gelden uit verschillende gealloceerde reserves naar de algemene reserve waardoor het weerstandvermogen weer op peil. In slechts enkele jaren is dit al de 2^e keer dat een dergelijke ingreep noodzakelijk is. Met de nu voorliggende begroting loop je als gemeente een groot risico dat in 2024 wederom een flinke hap uit het weerstandvermogen moet worden genomen.

Teneinde het geringe positieve saldo te bereiken zijn er in de begroting voor 2024 bezuinigingen en lasten verzwaringen doorgevoerd. De OZB wordt fors hoger dan de gebruikelijke reguliere indexatie. Subsidies worden met 10% verlaagd, bezuiniging op het muziek onderwijs en tariefstijgingen van legeskosten. De burger in Beek gaat het in 2024 merken dat de gemeente Beek financieel niet goed bij kas zit.

Als wij bijvoorbeeld kijken naar begrotingen van omringende gemeentes, dan zien wij dat anderen wel een sluitende begroting met meerjaren perspectief kunnen presenteren, hetgeen de gemeente Beek niet lukt.

Wij kunnen niet anders dan concluderen dat het financiële plaatje er niet goed uit ziet. Niet voor 2024 en zeker ook meerjarig niet.

Een belangrijk aandachtspunt is een positief begrotingssaldo voor 2024. Dit lijkt op papier gelukt, maar is dit wel zo?

De salariskosten zijn voor 2024 niet geïndexeerd voor wat betreft de CAO stijgingen. In een jaar waarin de inflatie omhoog is geschoten, is het wel heel erg vreemd om ervan uit te gaan dat er geen CAO verhoging zal plaatsvinden. De CAO onderhandelingen zijn nog steeds lopende er ligt inmiddels een loonbod op tafel van minimaal 4,5% en maximaal 7%. De salariskosten zullen in 2024 hierdoor minimaal een half miljoen euro hoger uitvallen dan nu in de begroting 2024 is voorzien.

Daarentegen is in de bijdrage vanuit het Rijk in de vorm van het accres rekening gehouden met een verwachte salarisstijging van 6,9% voor 2024. Deze extra opbrengsten zijn wel meegenomen in de begroting en de kosten niet. Voor Progressief Beek is deze gang van zaken onbegrijpelijk en wij vragen ons af of de toezichthouder dit eveneens zal goedkeuren?

Kan de portefeuillehouder bevestigen of onze inzichten kloppen en we op dit punt dus nog minimaal € 500.000 tekort komen?

De inhuur tarieven nemen fors toe en ligt naar verhouding voor de gemeente Beek aan de lage kant. Daarom wordt het budget structureel met bijna € 230.000 verhoogd, alleen niet in 2024. Het gaat hier om kostenstijgingen die zich nu al voordien en niet pas over een jaar merkbaar zullen zijn. Voor Progressief Beek is duidelijk dat er ook voor 2024 sprake is van een kostenstijging die nu niet zichtbaar is gemaakt in de begroting.

Teneinde de gaten in de begroting te dichten is het noodzakelijk om een aantal maatregelen te treffen in de begroting 2024. Het college stelt voor om de OZB naast de reguliere indexatie extra te verhogen, evenals een subsidie korting op de verenigingen en het verlagen van het budget voor burgerkracht. Allemaal zeer pijnlijke maatregelen voor de burgers van Beek. Dit soort maatregelen zijn wat betreft Progressief Beek maatregelen die je treft als alle andere opties zijn benut.

Het doet ons dan ook deugd dat er nu een amendement voorligt waarbij de voorgestelde bezuinigingen van tafel gaan. Wat ons betreft kunnen wij dit steunen, mits de financiële dekking in orde is. Wij zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder in deze.

Beek kent net zoals in de rest van Nederland een uitdaging in de woningmarkt. Nu stelt het college voor om de bouwleges voor omgevingsvergunningen in 2024 met bijna 28% te verhogen. Vanuit financieel perspectief lijkt deze maatregel logisch, maar als prikkel naar initiatiefnemers om de woningmarkt te transformeren is dit niet logisch. Daarnaast geldt dat de gemeente momenteel tijdelijk geen aanvragen in behandeling neemt tot Q2-2024. Kan de wethouder toezeggen dat vanaf het 2^e kwartaal de aanvragen tijdig worden opgepakt en afgehandeld?

Voorzitter,

Progressief beek is kritisch op de nu voorliggende begroting 2024. Het niet opnemen van alle kosten geeft een beeld alsof deze begroting net sluitend is, terwijl dit naar onze mening niet het geval is. Wij maken ons zorgen over de houdbaarheid van het huishoudboekje van deze gemeente. Het is wachten op een lot uit de loterij of nog beter een nieuw kabinet die wel oog heeft voor de problemen van gemeentes zoals Beek. Op deze wijze komt de zelfstandigheid van onze gemeente in het gedrang en zullen nog meer lastenverzwaringen voor de Beekse burgers onvermijdelijk.

Het is geen fijne boodschap, maar wel tijd om de realiteit hiervan onder ogen te nemen. Tot zover voorzitter.